

Na vaše dotazy odpovídá prof. MVDr. Z. Knotek, CSc.

Veterinární poradna

Obracím se na vás s problémem, se kterým si nevím rady. Mám osmiletou fenku pudla toy. Nikdy neměla štěňata a od pěti let je vykastrovaná. Mimo ni mám ještě šestiletou pudlici a dvě jorkšírky ve věku tři a dva roky. Krmím granulemi. Osmiletá fenka všechny tři přijala velmi mateřsky. Ale po koupi nejmladší jorkšírky začala pudlice vždy po jídle (půl hodiny až 3 hodiny) dávat jídlo. Vypadá to, jako když fena krmí mladé. Vydává vždy tužší kaši. Porušení jícnu veterinář vyloučil. Protože nepřijímá celou potravu již dva roky, fena ztelně zhubla. Nevím jak ji to odnaučit a obávám se, aby to nebyla třeba bulimie.

A. P., Praha

Úvaha o chování odpovídajícím návykům divokých psovitých šelem je logická a nelze se divit, že vaše pozornost směřuje k této možnosti. Pokud by šlo skutečně o takovou poruchu chování, potom spočívá řešení v úpravě systému chovu. Je otázkou, jak by se fenka zachovala, kdyby byly nejmladší fenky určitou dobu chovány separovaně. Možností by bylo svěřit tyto nejmladší fenky někomu příbuznému nebo blízkému na delší dobu, například po dobu prázdnin. Přechodná nepřítomnost těchto zvířat v chovu by mohla vést k postupné úpravě chování a návratu k původním návykům. Faktem je, že psovité šelmy zvyklé původně na striktní organizaci života ve smečce mají zachovány mnohé instinkty a projevy, které mohou i zkušeného chovatele překvapit. Klasickým případem, který rovněž souvisí s příjmem potravy, je zvýšený zájem psa o zbytky potravy v misce v okamžiku, kdy se v blízkosti objeví jiný pes jako potenciální konkurent na toto sousto. V uvedeném případě osmileté fenky pudla toy lze přesto doporučit i směřování diagnostických kroků jiným směrem. Směrem zaměřeným na vyloučení skrytého onemocnění. Pečlivým sledováním vyvrhování potravy lze odlišit regurgitaci od zvracení. Zatímco regurgitace

je návrat potravy z oblasti jícnu, zvracení je návrat potravy ze žaludku. Zvracení většinou předchází stav nevolnosti a v průběhu zvracení pozorujeme u psa zapojení břišních svalů (stahování břicha). Omylem je odlišovat zvracení od regurgitace pouze na základě časového úseku od doby přijetí sousta. Pokud váš veterinární lékař vyloučil poškození jícnu a lze jednoznačně hovořit o zvracení, je třeba upřesnit jinou příčinu. Na základě vyšetření konzistence, barvy, pH a dalších fyzikálních a chemických vlastností zvratků může veterinární lékař odlišit změny přímo v žaludku nebo v tenkém střevě. Biochemické a hematologické vyšetření krve může v mnohých podobných případech odhalit i skryté funkční poruchy dalších orgánů. Opakované zvracení a ztráta hmotnosti doprovázejí celou řadu onemocnění slinivky břišní, jater i ledvin. Vzhledem k věku fenky je nutno tyto alternativy zvažovat. Ze zobrazovacích metod lze doporučit ultrazvuk, případně posouzení vnitřní stavby jícnu, žaludku a střeva rentgenologickým vyšetřením s použitím kontrastní náplně (skiabaryum). Zvracení může být důsledkem mechanického podráždění vřidků, polypů nebo jiných procesů v žaludeční stěně nebo ve sliznici dvanáctníku. Všechny výše vyjmenované metody jsou neinvazivní a nepředstavují pro pacienta žádnou mimořádnou zátěž. Poněkud náročnější je endoskopie, tedy podrobné vyšetření jícnu, žaludku a případně i dvanáctníku. Umožňuje přesné zobrazení stavu sliznic a cílený i bezpečný odběr biopsií pro následné histologické posouzení. Náročnost tohoto vyšetření spočívá především v přípravné fázi a v zajištění kvalitní anestezie. Pokud navržená chovatelská opatření nepřinesou očekávanou úpravu a základní vyšetření fenky neumožní jednoznačné určení diagnózy, lze endoskopické vyšetření trávicího traktu fenky jednoznačně doporučit.

Máme devítiletou fenku kavalíra king Charles španěla. Velmi ráda mi olizuje nohy až ke kolenům, což mi

není příjemné. Manželovi to nedělá. Je to nějaká nemoc, zlovyk, nebo jí schází něco ve stravě? Dostává granule pro štěňata a vodu. Jak ji to odnaučit, pokud je to zlovyk? Prosim o radu, děkuji za odpověď.

L. V., Palkovice

Mnohé zlovyky a nevhodné projevy chování bývají tradičně spojovány s nedostatkem určitých složek výživy. V dnešní době kvalitních komerčních krmiv jsou však takové případy úplnou vzácností. Také v tomto případě lze jakýkoliv deficit v potravě striktně vyloučit. Otázkou je nicméně, proč je devítiletá fenka krmena granulemi pro štěňata. Většina renomovaných firem dnes pečlivě odlišuje receptury krmiv pro jednotlivé věkové kategorie a zkrmování krmiva určeného pro štěňata dospělému psovi nemá racionální důvod. Nejedná se přímo o nějaké riziko vážného poškození zdraví, ale složení diety pro štěňata se od krmiv pro dospělé psy liší v zastoupení energeticky bohatých komponent. Příkladně může být tento způsob příčinou zvyšování nadváhy až obezity. Zvířata reagují na základě mnoha podnětů a signálů, které zůstávají člověku skryty. Obtěžování určité osoby v rodině může být dáno například vnímáním specifických pachových podnětů - uvolňovaných feromonů. Psi i fenky takto někdy pronásledují nejen členy své rodiny, ale i jejich předměty nebo součásti oblečení. Byly též zaznamenány případy výrazných až velmi obtěžujících projevů náklonnosti ke členu rodiny, který trávil denně delší dobu v zaměstnání a pro psa byl více vzácný. Olizování je v tomto případě spíše projevem chování a jeho rozvoj či potlačení je plně v rukou chovatele. Je třeba chovat se k fence vlídně a přátelsky, ale podobné zlovyky jednoznačně odmítnout. Potrestání může mít charakter jemného plácnutí, v žádném případě nebudeme psa bít. ■